

توصیه مؤکد ما به مسئولان عزیز کشورمان - چه مسئولانی که الان سر کار هستند، چه آن‌هایی که بعداً خواهند آمد - این است که مسئله اقتصاد کشور را به رفع تحریم گره نزنند. اقتصاد کشور را معطل و پادروها در انتظار تصمیم‌گیری دیگران قرار ندهند که [اگر] تحریم برداشته بشود ما این کار را می‌کنیم، آن کار را می‌کنیم. (۱۴۰۰/۰۱/۰۱)

www.basirat.ir

▼ حرف روز

دامنه نوسان

«محمدعلی دهقان دهنوی» رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار، تغییر دامنه نوسان به مثبت ۶ و منفی ۳ و بازنگری دستورالعمل گره معاملاتی را از مهم‌ترین تصمیمات هیئت‌مدیره سازمان بورس اعلام کرد و گفت: «بر اساس مصوبه شورای عالی بورس، به هیئت‌مدیره سازمان بورس اجازه داده شد تا دامنه نوسان به صورت تدریجی افزایش یابد. از آنجاکه این موضوع بعد از سه روز کاری قابل‌اعمال است، از ابتدای اردیبهشت دامنه نوسان جدید اعمال می‌شود و تا پایان اردیبهشت برقرار است. سپس سازمان بورس نسبت به افزایش تدریجی و مجدد، تصمیم‌گیری می‌کند. دامنه نامتقارن نوسان پس از کشوقوس فراوان و با اینکه کارشناسان بازار سهام درباره پیامدهای آن هشدار داده بودند، از روز ۲۵ بهمن‌ماه اجرایی شد و دامنه نوسان خریدوفروش سهام از مثبت و منفی ۵ درصد به منفی ۲ تا مثبت ۶ درصد تغییر کرد.

نکات تحلیلی: ۱- اجرای دامنه نوسان نامتقارن، صف‌های فروش را هر روز متراکم‌تر کرد و ادامه‌دار بودن دامنه نوسان باعث شد فشار فروش به دلیل پایین بودن میزان درصد منفی سهام تخلیه نگردد و خریداران قدرت چندانی برای جمع کردن صف فروش که اغلب نمادها را شامل می‌شود، نداشته باشند. ۲- مضافاً دامنه نوسان کار نوسان‌گیران را سخت کرده بود، چون نوسان‌گیران هم دیگر طمع نکرده و دست از نوسان‌گیری برداشته‌اند. ۳- عدم خریدوفروش و یا ایفای نقش بازارگردانان در نمادهای مختلف هم در پروسه زمانی نشان‌دهنده این بود که در یک ماه گذشته بازارگردانان نقشی در جمع کردن صف‌های فروش و ایفای تعهدات خود نداشته و اغلب نمادها در صف فروش خود روزها را سپری می‌کنند. در صورتی که یکی از اصلی‌ترین وظایف بازارگردانان در بازار سرمایه، افزایش نقد شوندگی سهام‌هاست و حال اینکه عدم نقد شوندگی ریسک بزرگی است که بر بازار سرمایه سایه افکنده است.

نکته راهبردی: بورس در هر کشوری نماد یک بازار رقابتی کامل است؛ زیرا تعداد خریداران و فروشندگان در آن بسیار زیاد است، اطلاعات به‌طور کامل در دسترس همگان قرار دارد و مهم‌تر از همه، قیمت توسط افراد فعال بازار بر اساس مکانیزم عرضه‌وتقاضا تعیین شده و در نتیجه امکان دیکته قیمت‌ها از جایی خارج از بازار نیست، اما به نظر می‌رسد این مکانیزم کمتر در بازار سرمایه کشورمان رعایت می‌گردد و بازار ایران با فرمت سیاسی و رانت اطلاعاتی اداره می‌گردد و می‌بایست فکری اساسی برای حل این معضل بشود. صرفاً با تغییر در دامنه نوسان بعید است تعادل را بشود به بازار برگرداند. (نویسنده: علی قاسمی)

▼ گزارش روز

تصمیم متزلزل

رئیس‌جمهور آمریکا طی سخنانی اعلام کرد که قصد دارد نیروهای آمریکایی را تا ۱۱ سپتامبر سال جاری (شهریورماه) از افغانستان خارج کند. این در حالی است که طبق توافق دوحه، نیروهای آمریکایی باید تا ۱۵ اردیبهشت از افغانستان خارج شوند؛ اما این تصمیم بعد از روی کار آمدن بایدن نقض شد و اکنون تاریخ جدیدی از سوی آمریکا معرفی شده است.

گزاره‌های تحلیلی: ۱- اشغال افغانستان بزرگ‌ترین حضور نیروهای آمریکایی در یک کشور است که اکنون واشنگتن به دلیل هزینه‌های کلان و عدم دستاورد میدانی، تصمیم گرفته به آن پایان دهد. ۲- آمریکا با شعار مبارزه با تروریسم افغانستان را اشغال کرد، اما در طی این مدت نه تنها تروریسم در افغانستان از بین نرفت، بلکه عملیات‌های تروریستی نیز افزایش یافته است. حتی حضور نیروهای آمریکایی در این کشور، محلی برای سازمان‌دهی گروه‌های تروریستی همچون داعش شده و داعشی‌های بخت‌برگشته در سوریه و عراق، برای گذران عمر تروریستی خود، توسط آمریکا به این کشور گسیل می‌شوند. ۳- با این وجود، آمریکا بر اساس برنامه‌ریزی جدید، از ۱۱ سپتامبر از افغانستان خارج خواهد شد، اما این تصمیم بعید است به منصفه ظهور برسد؛ زیرا تاکنون آمریکا هیچ کدام از توافقات خود را عملی نکرده است. این تصمیم به نظر می‌رسد بیشتر برای جلوگیری از ایجاد تنش با طالبان و مصون نگه‌داشتن نیروهایش صورت گرفته است؛ زیرا طالبان اعلام کرده که بعد از ۱۵ اردیبهشت (که مهلت قیدشده در توافق این گروه با آمریکا برای خارج شدن نیروهای آمریکایی از افغانستان است) به نیروهای خارجی حمله خواهد کرد.

گزاره نهایی: افغانستان به باتلاقی برای نیروهای آمریکایی مبدل شده است و دیر یا زود خروج آن‌ها از افغانستان حتمی است؛ با این وجود، خروج از افغانستان یک فرآیند زمان‌بر خواهد بود؛ اما باید به این نکته توجه کرد که خروج نیروهای خارجی نباید منجر به ایجاد خلأ امنیتی در افغانستان شود؛ زیرا خلأ امنیتی ایجادشده منجر به قدرت گرفتن گروه‌های تکفیری و تروریستی می‌شود و همین امر بر امنیت همسایگان افغانستان تأثیرگذار خواهد بود. (نویسنده: محمدرضا فرهادی)

▼ خبر ویژه

نگاه حزبی و جناحی به «لغو تحریم‌ها» در آستانه انتخابات

این روزها باز هم موضوع «مذاکره و ابعاد و چگونگی آن» به یکی از کلیدواژه‌های رسانه‌ای کشور تبدیل شده است. رهبر انقلاب در صحبت اخیر خود در آغاز ماه مبارک رمضان فرمودند: «سیاست کشور را در خصوص برجام و تحریم‌ها در سخنان عمومی اعلام و در جلسات با مسئولان یا به صورت مکتوب نیز به آن‌ها بیان کرده‌ایم؛ بنابراین سیاست کشور معلوم است که باید چه کاری انجام بدهند. حال تشخیص مسئولان این است که بروند مذاکره کنند تا همین سیاست را اعمال کنند که در این زمینه بحثی نداریم اما باید مراقبت شود که مذاکره فرسایشی نشود، چراکه برای کشور ضرر دارد.» هرچند گروه‌های سیاسی در آستانه انتخابات ریاست جمهوری تلاش دارند تا از پرونده هسته‌ای نمدی برای کلاه انتخاباتی خود بیابند، آنچه اما از سخنان رهبر انقلاب برداشت می‌شود این است که رویکرد ایشان صرفاً مبتنی بر «تأمین منافع ملی» است. ایشان چه آنگاه که برای استفاده از تجربیات قبل و عدم تکرار اشتباهات، برخی رفتارهای گذشته مانند عجله کردن در امضای برجام را نقد می‌کنند و چه آنگاه که از تیم مذاکره‌کننده حمایت و برای آن‌ها دعا می‌کنند، هدفی جز پیشبرد اهداف کشور و تأمین منافع ملی ندارند. این در حالی است که متأسفانه برخی دائماً به دنبال مصادره به مطلوب کردن کلام رهبری و سوءاستفاده‌های سیاسی و تبلیغاتی از آن هستند. بر این اساس؛ چه آن گروهی که بر تعجیل در مذاکرات اصرار دارند و در تلاش‌اند که به هر قیمت، موفقیتی را برای خود دست‌وپا کنند و چه آن جناحی که زحمت و تلاش‌های نظام برای رفع تحریم‌ها را زیر سؤال ببرند، هر دو به یک میزان از خط رهبری و منافع ملی فاصله گرفته‌اند. هیچ اهمیتی ندارد که پیگیری لغو تحریم‌های ظالمانه، قبل از انتخابات یا پس‌از آن به نتیجه برسد، بلکه آنچه برای مردم اهمیت اساسی دارد، قطعیت واقعی لغو همه تحریم‌ها و تحریم‌ناپذیر کردن کشور است.

یک بام و دوهوای برداشته شدن تحریم‌ها توسط آمریکا

«جک سالیوان» مشاور امنیت ملی جو بایدن در مصاحبه با فاکس نیوز گفت: «گفتگوها در وین سازنده بوده و تلاش‌های واقعی با چهار عضو دائم دیگر شورای امنیت سازمان ملل و آلمان از یک سو و ایران از سوی دیگر در حال انجام است و تمامی موضوعات برداشته شدن تحریم‌ها و موضوع هسته‌ای بر روی میز قرار دارد. آمریکا تحریم‌ها علیه ایران را بر نخواهد داشت، مگر آنکه اطمینان پیدا کند که ایران به تعهدات هسته‌ای خود پایبند خواهد شد». وزارت امور خارجه آمریکا بعد از دور اول مذاکرات وین، در گفتگوی تلفنی با تعدادی از خبرنگاران اعلام کرد که آمریکا تحریم‌ها را به سه دسته تقسیم کرده که عبارت‌اند از: ۱- تحریم‌های مغایر با برجام ۲- تحریم‌هایی که در دوره ترامپ وضع شده ۳- تحریم‌ها با برچسب تروریسم حقوق بشر، موشکی و...؛ آمریکا آماده لغو دسته اول تحریم‌ها است. دسته دوم تحریم‌ها بسیار حجیم و درهم تنیده است و باید در یک کار پرحمت و زمان‌بر بررسی شوند و اگر در آن‌ها مغایر با برجام بود، احتمالاً تعلیق می‌شوند و دسته سوم تحریم‌ها مشروع و قانونی است و آمریکا به هیچ وجه آن‌ها را لغو نخواهد کرد! این گونه مواضع آمریکایی‌ها نشان می‌دهد که پیشرفتی در مذاکرات انجام نشده است.

عباس نبوی: از خودمتشکری جهانگیری متعجبم!

نامزد اصلاح طلب انتخابات ریاست جمهوری با نقد عملکرد معاون اول رئیس جمهور، گفت: «واقعاً تعجب می‌کنم از آقای جهانگیری. خیلی اهل جسارت و حرف‌های بزرگ است. همیشه می‌آید مسائل را جمع می‌کند و دو پاسخ درشت آماده می‌کند و می‌گوید که بله! اگر روزی بگوییم که از چه دره‌هایی جامعه را عبور دادیم و فلان. تا این حد انسان از خود متشکر؟ تا این حد مسئله را تعارفی و شوخی گرفت؟ شما اصلاً برای این نقدینگی کاری انجام دادید؟ قدمی برداشتید؟ در بین رؤسای جمهور کسانی را داشته‌ایم که غلیظترین شعارهای مرتبط با روزآمدی و توجه به تحولات جهان را می‌دادند اما توانایی اداره یک ایمیل خودشان را نداشتند. اگر طبق ادعاهای اصلاح طلبان در دوره دولت خاتمی ثبات اقتصادی در کشور وجود داشت و اوضاع خوب بود، چطور کاندیداهای مورد حمایت جریان اصلاحات نتوانستند در سال ۱۳۸۴ رأی بیاورند؟»

دولت روحانی آبرویی برای اصلاح طلبان نگذاشته!

«محمدعلی وکیلی» عضو فراکسیون امید مجلس دهم و مدیرمسئول روزنامه اصلاح طلب «ابتکار» در سرمقاله روزنامه متبوعش، در تشریح وضعیت سیاسی جریان اصلاحات و کاهش مقبولیت اصلاح طلبان در میان بدنه اجتماعی‌شان نوشت: «باوجود تقلاهای بی‌اثر، شاید اصلاح طلبان در این انتخابات بروند هواخوری و موضوعیت خاصی در این انتخابات پیدا نکنند. راستش تقلای بی‌مورد می‌کنیم؛ دولت حسن روحانی آبرویی برای اصلاح طلبان نگذاشته است». وکیلی در ادامه با تأکید بر اینکه هیچ دولتی مانند این دولت این هنر را نداشت که ۲۵ میلیون رأی را در عرض چند ماه برساند به دو، سه میلیون!»، وی خاطر نشان کرده است: «به‌رغم نظر امثال واعظی، تنها سرمایه اصلاح طلبان، یعنی مردم، قربانی بی‌کفایتی این دولت شده است. خودکرده را تدبیر نیست. تصمیم خودمان بود و اکنون نیز هزینه آن را باید تحمل کنیم».

سردار حجازی به یاران شهیدش پیوست

روابط عمومی کل سپاه در اطلاعیه‌ای از عروج سردار حجازی جانشین فرمانده نیروی قدس سپاه بر اثر عارضه قلبی خبر داد. فرماندهی نیروی مقاومت بسیج به مدت ۱۰ سال، ریاست ستاد مشترک سپاه، جانشین فرمانده کل سپاه، معاونت امام، پشتیبانی و تحقیقات صنعتی ستاد کل نیروهای مسلح و جانشین فرمانده سپاه قدس پس از شهادت حاج قاسم سلیمانی بخشی از مسئولیت‌های این سرباز سرفراز اسلام بوده است. سردار حجازی در کارنامه خدماتی خود، مدتی مسئولیت سپاه در لبنان را نیز داشت و طی سال‌های اخیر تجارب ارزنده خود را برای یاری بخشی به مدافعین حرم و کمک به جبهه مقاومت اسلامی در عرصه مقابله با داعش و تروریسم تکفیری به کار گرفت. از خداوند متعال، برای این فرمانده رشید اسلام، علو درجات و برای رزمندگان و هم‌سنگران آن عزیز، موفقیت و سربلندی خواستاریم.

◀ **روزنامه صهیونیستی: ایران ابرقدرت پهبادی شده است!**

دیروز (یکشنبه) رژه روز ارتش در حالی برگزار شد که روزنامه صهیونیستی «جرزالم پست» نوشت، ایران در زمینه پهبادی در سال‌های اخیر به ابرقدرت پهبادی مبدل شده و حتی این تجهیزات را صادر می‌کند. این نشریه به نمایش پهباد «کمان-۲۲» به بخش زیرین جدید آن اشاره کرد و نوشت، این پهباد شبیه پهباد آمریکایی «ریپر» یا «گلوبال هاوک» است. خبرگزاری ترکیه‌ای «آنا تولی» نیز در گزارشی نوشت، در این رژه از دو سامانه پدافند هوایی بومی تازه توسعه یافته «ذوالفقار» و «مجید» که توانایی تخریب موشک‌های کروز را دارند، رونمایی شد. به گفته مقام‌های ارتش ایران، هر دو سامانه قادر به هدف قرار دادن اهداف در ارتفاع پست، به‌ویژه موشک‌های کروز، هستند.

◀ **واردات ۶۰۰ میلیون دلاری تلفن همراه آمریکایی! میزان**

دقیق واردات تلفن همراه در سال ۹۹ نزدیک به ۳ میلیارد دلار بوده است که در این بین حدود ۶۲۰ هزار گوشی بالای ۶۰۰ دلار وجود دارد. این میزان واردات گوشی لاکچری، حدود ۶۷۰ میلیون دلار ارزش را از کشور خارج کرد. بررسی‌ها نشان می‌دهد نیم میلیارد دلار از مبلغ واردات در سال ۹۸ نیز صرف واردات برند آمریکایی اپل برای تأمین صرفاً ۴ درصد نیاز بازار در آن سال شده است!

◀ **فکر نکن مرکز عالمی! «محمد عطریانفر» خطاب به فائزه**

هاشمی، هم‌حزبی خود در کارگزاران سازندگی گفت: «دلیلی ندارد هرکسی از موضعی که خودش برای خود فراهم کرده یا خانواده و نظام سیاسی برای او فراهم کرده‌اند، هرچه به ذهنش می‌رسد، مطرح کند و تصور کند مرکز عالم است. خانم فائزه گفتند که من رأی نمی‌دهم؛ خب نده! مگر شما رأی ندهی چه اتفاقی می‌افتد. مگر مثل برخی بزرگان که نفوذ معنوی و کلامی دارند و اگر موضع بگیرند همفکرانشان تبعیت می‌کنند، هستید و چنین موقعیتی دارید؟».

◀ **میرسلیم: سامانه گمرکی در حد اتوماسیون اداری است!** رئیس

کمیته نظارت کمیسیون اصل نود، جایگاه سامانه گمرکی کشور را در حد اتوماسیون اداری توصیف کرد و گفت: «تعداد پرونده‌های مهم قاچاق و تخلفات، بیانگر عدم قابلیت این سامانه حتی در نظارت بر مجوزها می‌باشد. یک اقدام عجیب و قابل تأمل گمرک، تمدید ضمانت‌نامه‌های ۴۲۰ کانتینر لوازم خانگی و پیگیری ترخیص آن‌ها بوده و این در صورتی است که واردات کالاهای گروه ۴ از جمله لوازم خانگی، حداقل دو و نیم سال است که به دلیل ضرورت حمایت از تولید داخلی و حفظ ذخایر ارزی، ممنوع است».

◀ **جریمه جرائم رانندگی برداشته شد!** رئیس پلیس راهور ناجا

خبر داد: «تمام جرائمی که طی سال‌های گذشته به‌عنوان معوق مانده بود و مشمول دو برابری شده بود و تا پایان سال ۹۹ جریمه شده‌اند، به اصل خود بازگشتند. از چهارم اردیبهشت‌ماه (شنبه) مردم می‌توانند مراجعه کنند تا اصل جریمه را پرداخت کنند و تا پایان دی‌ماه سال ۱۴۰۰ می‌توانند از این فرصت استفاده کنند».